

Fascinace skutečností **Hyperrealismus v české malbě**

20. 4. – 10. 9. 2017

Muzeum moderního umění | Trojlodí

VERNISÁŽ: 20. 4. 2017 | 18.30 hodin

AUTOŘI VÝSTAVY | Barbora Kundračíková, Michal Ožibko

KURÁTORKA VÝSTAVY | Barbora Kundračíková

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ | Michal Ožibko

GRAFICKÉ ŘEŠENÍ | Petr Šmalec

KONZERVÁTORSKÉ PRÁCE | Eliška Sklenářová, Veronika K. Wanková, Jan Kutra

DOPROVODNÉ PROGRAMY | Michaela Soukupová, David Hrbek

ZAPŮJČITELÉ | CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ, s. r. o., Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie umění Karlovy Vary, Feigl Gallery, Národní galerie v Praze, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, soukromí majitelé

Velkoformátové obrazy propracované do nejtěsnějšího detailu jsou poznávacím znamením hyperrealistů. Také dvacítku autorů vystavujících v Muzeu moderního umění spojuje totožná vášeň – vidět a viděné zaznamenat nezkresleně, co nejpřesněji. Leitmotivem výstavy je otázka – proč vůbec vytvářet obrazy? Odpověď zde lze nalézt do 10. září na výstavě *Fascinace skutečností s podtitulem Hyperrealismus v české malbě.*

Autory olomoucké výstavy jsou estetička a kurátorka Muzea umění Barbora Kundračíková a malíř Michal Ožibko, absolvent Beranova Ateliéru klasické malby pražské Akademie výtvarných umění. Výstava je proto netypicky stavěna mezi estetickými limitami obrazu a malířskou zkušeností – v chronologickém sledu představuje, jakým způsobem se proměňoval vztah autorů ke skutečnosti, k malbě a obrazu.

Hyperrealismus je obecně spojován s euro-americkým prostředím poslední třetiny 20. století, to znamená s kontextem vrcholně demokratickým, liberálním, ale také komerčním a konzumním. Je poměřován mediálními obrazy, zejména fotografií, jejich přebujelostí, hypertrofií obrazu. „Proto je považován za výraz doby, která se nechala zahltit obrazy skutečnosti a ke skutečnosti samé ztratila přístup,“ uvádí spoluautorka výstavy Barbora Kundračíková.

Český a olomoucký kontext

V českém kontextu se hyperrealismus projevuje specificky, do roku 1989 spíše ve smyslu návratu k předmětné skutečnosti. V této podobě jej reflektují například Zdeněk Beran či Theodor Pištěk. Po revoluci se stává jedním ze způsobů, jak se znovu zařadit do rámce západní kultury. Autoři, kteří jsou s hyperrealismem spojováni, se liší v celé řadě ohledů, lavírují na pomezí hyperrealismu, fotorealismu, iluzionismu, verismu a realismu.

Olomoucká výstava je stejně jako hyperrealismus široce kulturně a historicky rozkročená, přičemž pomyslnou hranici představuje rok 1989. Tím, co první generaci – zastoupenou Zdeňkem Beranem, Bedřichem Dlouhým, Pavlem Nešlehou a Theodorem Pištěkem – od těch pozdějších (Zdeněk Daněk, Pavel Holas, Adam Kašpar, Adolf Lachman, Hynek Martinec, Jan Mikulka, Michal Ožibko, Zdeněk Trs, Pavel Vašíček, Vladimír Věla a další) odlišuje, je historická zkušenost i odlišný vztah k obrazu samému, a právě ten lze chápat jako určitý leitmotiv.

„Výstava v Muzeu umění nereflktuje různé podoby realistické malby, ale soustředí se na hyperrealismus. Zaměřuje se na českou malbu od konce sedmdesátých let dvacátého století po současnost, jelikož hyperrealismu je jen výjimečně věnována hlubší pozornost. Nejčastěji se objevuje právě v kontextu dalších variant realismu či figurativní malby,“ podotkla Kundračíková.

Tendence, technika, nebo směr?

Hyperrealismus je spojen s konkrétním obdobím a kulturním kontextem – Amerikou na přelomu šedesátých a sedmdesátých let dvacátého století. Jedná se však také o obecnou tendenci, která nemá žádná skutečná ohraničení.

„Hyperrealismus se přímo vztahuje ke skutečnosti, kterou žijeme, ať je to druhé, devatenácté nebo jednadvacáté století. Jeho principy je možné vysledovat v řeckém umění i v gotice. Vzpomeňme precizně modelované tváře, motýly či květiny. Vermeer, Arcimboldo či Bosch byli realisté v tom smyslu, že byli popisní. Totéž platí pro renesanční umělce včetně Leonarda da Vinciho. Snahu přiblížit se skutečnosti co nejvíce odráží stále systematictější zájem o přírodní vědy, také ale stavbu lidského těla, organismů či rostlin. Příkladem jsou pitvy, kterých se umělci se zájmem účastnili. Proto hyperrealismus chápu spíše jako tendenci. A totéž zřejmě platí pro autory, kteří hyperrealismus – jako kterýkoli jiný vizuální jazyk – mohou kdykoli opustit,“ objasňuje Ožibko.

Doprovodná publikace k výstavě:

Fascinace skutečností

Důležitou součástí výstavy Fascinace skutečností je její reprezentativní publikace. Mimo rozsáhlou obrazovou část obsahuje tematické statě renomovaných autorů (Gordon Graham, Kenneth Hay, Jan Kříž, Martina Vítková, Jana Geržová), kteří se věnují jak samotnému pojmu hyperrealismus, tak jeho pozici mezi jinými typy vizuálních umění, především však kulturně-historickým konotacím jeho české varianty.

Editor: Barbora Kundračíková

Koncepce: Barbora Kundračíková, Michal Ožibko

Texty: Jana Geržová, Gordon Graham, Kenneth G. Hay, Jan Kříž, Barbora Kundračíková, Michal Ožibko, Martina Vítková

Grafický design, sazba a předtisková příprava: Petr Šmalec

Obálka: Michal Ožibko

Doprovodný program k výstavě

DOPROVODNÝ PROGRAM

Fascinace skutečností | Hyperrealismus v české malbě

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

ST | 3. 5. | 18.00 HODIN

ČT | 25. 5. | 16.30 HODIN

ČT | 15. 6. | 16.30 HODIN

ST | 19. 7. | 16.30 HODIN

ST | 16. 8. | 16.30 HODIN

ST | 6. 9. | 16.30 HODIN

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | VSTUP VOLNÝ

Výstavou Vás provede kurátorka výstavy Barbora Kundračíková. Rezervace nutná |

kontakt: pokladna@olmuart.cz, tel.: 585 514 241

PŘEDNÁŠKY

ÚT | 9. 5. | 17.00 HODIN | Muzeum moderního umění

Barbora Kundračíková: Obrazy, fotografie a imaginace

ÚT | 30. 5. | 17.00 HODIN | Muzeum moderního umění

Jana Geržová: O subverzívnej povahe (hyper)realistickej maľby

ST | 7. 6. | 17.00 HODIN | Mozarteum

Gabriela Elbelová, Miroslav Kindl: Realismus v holandské malbě

ÚT | 11. 7. | 20.00 HODIN | Café 87 (terasa)

Martin Jiroušek: Hyperrealita ve filmu aneb Mediální kanibalové naší hlavy – hlavně (s filmovým překvapením)

FILMY

ÚT | 18. 4. | 19.00 HODIN | MOZARTEUM | VSTUPNÉ 60 / 30 KČ

FILMART Arcidiecézního muzea Olomouc / z cyklu Hyperrealismus

Rodinné štěstí (Maďarsko 2016)

ÚT | 23. 5. | 19.00 HODIN | MOZARTEUM | VSTUPNÉ 60 / 30 KČ

FILMART Arcidiecézního muzea Olomouc / z cyklu Hyperrealismus

Neon Demon (USA 2016)

ÚT | 20. 6. | 19.00 HODIN | MOZARTEUM | VSTUPNÉ 60 / 30 KČ

FILMART Arcidiecézního muzea Olomouc / z cyklu Hyperrealismus

Sieranevada (Rumunsko 2016)

DIVADLO

ST | 10. 5. | 19 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 150 / 100 KČ

Humanity Upgrade – Stará aréna Ostrava

Divadelní sonda do digitálních technologií aneb Čapku, tys to věděl!
Autorská divadelní koláž zkoumá dopady všudypřítomných technologií na utváření reality kolem nás. (P. S. Nabijte si své mobilní telefony...)

TALK SHOW

ST | 19. 4. | 19.00 HODIN | DIVADLO HUDBY

DH v DH – se spoluautorem výstavy a malířem Michalem Ožibkem

Dubnovým hostem talk show DH v DH bude výrazná osobnost současné, minimálně evropské výtvarné scény, malíř Michal Ožibko. Studoval v ateliéru klasických malířských technik pražské AVU, vedeném Zdeňkem Beranem. Studia ukončil diplomovou prací ESCAPE – obraz piety, který Ožibko ovšem pojednal postmoderně a dnes je umístěn v arcibiskupském zámku v Kroměříži. Oponentem mu byl profesor Gordon Graham z Princetonu v New Jersey, autor knihy Filozofie umění. Michal Ožibko se věnuje realistické malbě, která má fotorealisticke až hyperrealistické tendence. Je laureátem ceny Visitor's Choice soutěže Portrait Award 2010, kterou každoročně pořádá prestižní londýnská National Portrait Gallery. Je na volné noze a jako autora jej zastupují pražská The Chemistry Gallery a londýnská Plus One Gallery. Rozhovor s ním je součástí doprovodného programu výstavy Fascinace skutečností v Muzeu moderního umění Olomouc, kterou připravoval s Barborou Kundračíkovou, kurátorkou Muzea umění Olomouc. Jako stálý hudební host vystoupí skupina Loco Poco.

ANIMAČNÍ PROGRAMY

2. 5. — 30. 6. 2017

Hry s předměty | animační program pro 1. st. ZŠ

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC | TROJLODÍ

Jaké předměty a proč nás fascinují, a jak souvisejí s naší dobou? Zajímá nás budoucí předměty, barvy a povrchy věcí. Vysvětlíme si pojem zátiší, trompe-l'oeil (zrakový klam) a camera obscura. Prosíme děti, aby si s sebou přinesly svou oblíbenou hračku.

Délka programu: 90 minut | Lektorka: Michaela Soukupová | soukupova@olmuart.cz | 585 514 299

2. 5. — 30. 6. 2017

„Nothing Is Real“ | animační program pro 2. st. ZŠ a SŠ

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC, | TROJLODÍ

Co je skutečnost, jak ji vnímáme, a dá se zobrazit? Tyto otázky si nekladou jen filozofové, ale také výtvarní umělci. Jak na to jdou hyperrealisté, kteří jsou zastoupeni v naší expozici? Součástí programu je výtvarný úkol.

Lektor: David Hrbek | hrbek@olmuart.cz | 585 514 213

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA S ANIMAČNÍM PROGRAMEM PRO SENIORY

ÚT | 2. 5. | 11.00 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC | TROJLODÍ
ÚT | 6. 6. | 11.00 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC | TROJLODÍ
ST | 6. 9. | 11.00 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ OLOMOUC | TROJLODÍ

Víc než skutečnost? | komentovaná prohlídka výstavy Fascinace skutečností s animačním programem pro seniory

Při komentované prohlídce doplněné výtvarným úkolem se účastníci blíže seznámí s principy hyperrealismu a jeho kontextem.

Lektor: David Hrbek | hrbek@olmuart.cz | 585 514 213

WORKSHOPY

3. 5. a 7. 6. | 17 – 20 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | VSTUP VOLNÝ

Večerní kresba zátiší pro začátečníky

Účastníci si vyzkouší kresbu jednoduchého zátiší, které bude volně parafrázovat obraz od Jana Mikulky. Naučí se konstruovat jednoduchou kompozici, usadit předměty do formátu, vizovat (měřit a přenášet velikost pomocí špejle) a nakonec stínovat vybrané povrchy předmětů. Je určena pro začátečníky až mírně pokročilé.

Rezervace a další informace: Michaela Soukupová | soukupova@olmuart.cz | 585 514 299

3. – 4. 6. | 1 0.00 – 18.00 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | VSTUPNÉ 350 Kč

Jan Petrov | Kurz hyperrealistické malby

Účastník kurzu se seznámí s malířskými postupy hyperrealismu od přípravné podkladové fáze malby, přes proces vrstvení barev až po závěrečné práce na detailech. Základní zkušenost s realistickou malbou, s prací s akrylovými a olejovými barvami doporučena.

Rezervace a další informace: Michaela Soukupová | soukupova@olmuart.cz | 585 514 299

SO | 2. 9. | 10 – 15 HODIN | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ | VSTUPNÉ 100 Kč

Juraj Sosna | Workshop fotografování dírkovou komorou

Tvůrčí dílna s fotografem Jurajem Sosnou seznámí s původem a významem dírkové komory pro vědu a umění. V praktické části si účastníci vyrobí vlastní kameru obscura. V temné komoře si následně ukážeme proces vyvolání negativu a tvorbu pozitivní zvětšeniny.

Rezervace a další informace: Michaela Soukupová | soukupova@olmuart.cz | 585 514 299

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Tomáš Kasal

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 602 671 477

E: kasal@olmuart.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)

